

Andreas koger bolsjer så hans tics forsvinder

TOURETTE: Når 13-årige Andreas koger bolsjer, mindsker hans Tourette. Han vil gerne udbrede kendskabet til Tourette for at hjælpe andre.

Tekst: Maja Andersen
Foto: Kenn Thomsen

SJÆLLAND: Det startede med en vedvarende »rømmen sig«, og seks-årige Andreas Kjøller fra Ishøj blev sendt til flere læger, der mente, at det måtte være astma eller blot en dårlig vane. Men den konklusion ville Andreas mor ikke acceptere. Han endte hos en børnelæge i Køge, der ikke var i tvivl: Andreas havde Tourettes syndrom.

Det er en arvelig sygdom, der kan springe generatøner over, og som gør, at man har ufrivillige bevægelser og afgiver mærkelige lyde. Andreas blev diagnosticeret som 11-årig. Efter at have

været på ungdomsafdelingen for Tourette-patienter på Hørlev Hospital, der er et eneste sted på Sjælland, hvor han kom i medicinsk behandling.

- Det var svært i starten. Jeg følte mig underlig og anderledes, fortæller han.

Koncentrationen svigter
Touretten betyder, at Andreas, der i dag er 13 år, hver dag må tage piller for at holde sine tics, som er spontane kast med hovedet og skuldrene, trækninger ved øjet, knipsen, rømmen sig og høje og lave udbrud, nede.

- Egentlig er jeg meget god til at styre det. Men det kan godt være irriterende, hvis jeg får det i skolen og ikke kan gøre noget ved det. Så kan jeg godt have svært ved at koncentrere mig om, hvad læreren siger. Men hvis jeg kommer til at lave en meget høj lyd tæt på nogle gamle damer, så bliver forskrækkede, må jeg lige gå hen og sige undskyld, fortæller han.

Musikken må på pause
Skolen holder Andreas sine tics nede med forskellige

metoder, han har lært. Han er aldrig blevet drillet eller har oplevet at blive kigget

Andreas sidder ofte på sit værelse og lytter til musik, når han kommer hjem fra skole. Her er han alene og har mulighed for at komme ud med de tics, han har undertrykt, mens han har været i skole. Musikken får ham til at slappe af.

skævt til. I pressede situationer som til en eksamen kan det dog være svært at holde tics ene helt nede.

- Jeg kan styre det så meget, at der sker en forløsning, når jeg kommer hjem. Når jeg sidder alene på værelset, kan det godt gå helt amok, og hvis jeg spiller X-box (computerspil, red.), bliver jeg nødt til at sætte atspilleren på pause, fordi kroppen går, fortæller Andreas, der ofte

fremprovokerer sine tics så meget, når han skal tale i telefon, at han er rolig, når han tager tøret.

Bolsjer er terapi!

Og som for så mange andre, der er ramt af Tourettes syndrom, har Andreas en form for OCD, som betyder, at han har en fornemmelse af, at han ikke må røre stregerne på fortøvet. Men den 13-årige dreng har fundet noget,

der får hans spontane bevægelser og lyde til at mindskes. Som Tourette-patient må han nemlig ikke spise for meget sukker, og derfor fandt hans mor en kogebog med sundt slik. Efter at have prøvet sig lidt frem har han de seneste to år kogt bolsjer og solgt dem til beboere i det område, han bor i, og en forretning i Ringsted.

- Det betyder, at jeg ikke tænker så meget over mine tics. Jeg slapper af, når jeg laver noget, som jeg skal koncentrere mig om, fortæller han - og glæder sig over de ekstra lømmepenge.

Uvidenheden er stor

Og selv om der i teenage-årene, som for så mange andre Tourette-ramte, er fulgt flere tics med som højere udbrud, og at han klasker sig på skinnedebnet en gang imellem, når han går udenfor, har han det fint med sin Tourette, selv om den til tider kan være irriterende. Og teenageren glæder sig over, at der er øget fokus på Tourette med det igangværende program på TV 2 »De ustyrlige«, hvor fem unge afprøver musiks indvirkning på deres form for Tourette.

- Der er måske mange, der har andre tics, som ikke ved, at det er det, de har. Så er det ikke så fremmed, når der kommer én og fortæller, at det er Tourette. Jeg følte mig i hvert fald underlig til at starte med, da jeg ikke kendte til det, fortæller han.

Andreas Kjøller kunne godt tænke sig at have et bolsjekøgeri i Jylland, når han bliver voksen, og ellers vil han gerne være politimand.

Handsker og gode redskaber skal der til, når Andreas arbejder med den varme sukkermasse til bolsjer. Massen er en blanding af sukker og glukose og skal varmes op til 162 grader.

TOUR
mørn
syndr
mere
ninge
og ins
det er
de, at
med
accep
er.

At Maja
SJÆLLA
blev de:
eller slå
Sådan
ikke læs
vet bed
træknh
varende
er Tou
dermed
gør met
er nået
den om
langt be
de som l
- Det
Danma
sendt r
læger, b
kologer
man ik
man så
Men vi
opdag
ne, end
så er b
om hjæl
ger bør
klater I
arbejde
år.

Skoler i
Også h
Forenin
ke til, at
op for sy
- Vi er
re det -
mere sk
jo mere
også. F
ning kan
kan bør
lige, for
sten Kri

Nogle li
Og det k
at afgø
går for
Touretth
der har
varende
de ikke
ofte ADI
Sindø s
bigående
Kronisk
ved i 12
mer nen
dre eller
kan væ
brud og.

UGENS
AFSTEMNING PÅ

SN.dk

Ja

87%

Nej

12%

Ved ikke

1%

VI SPURGTE:

Kører du på vinterdæk lige nu?

4.675 AF SN.DK'S BRUGERE SVAREDE: